

PERSONÁLIE

Generálmajor ve výslužbě Miroslav Kácha, válečný veterán, politický vězeň

* 21. září 1923

Narodil se 21. září 1923 v Praze v rodině středoškolského profesora. V letech 1939 až 1941 byl aktivně zapojen v domácím odboji – byl spojkou divizního generála Bedřicha Homoly pro Obranu národa. V roce 1942 maturoval na reálném gymnáziu. V letech 1943 až 1945 byl zaměstnán v Českomoravských strojírnách (po válce ČKD Sokolovo), o jejichž zbrojní výrobě předával informace, které byly mimo jiné předávány vysíláckami Rady tří do Anglie. Po druhé světové válce nastoupil na Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě.

Začátkem roku 1948 byl členem skupiny demokraticky smýšlejících důstojníků a vojenských akademiků vedených zástupcem velitele Vojenské akademie v Hranicích plukovníkem Alexandrem Kordou. Skupina vyvíjela zpravodajskou činnost a snažila se vybudovat obdobnou organizaci jako Obrana národa v době druhé světové války. Cílem této organizace nebyl násilný převrat. Podle generála Káchy, sledovali mezinárodní situaci a doufali, že nás buď osvobodí západní armády, nebo že Sovětský svaz pod tlakem západních velmocí a zhoršující se ekonomické situace obsazená území vyklidí. V prvním případě byla skupina připravena pomoci americkým a anglickým vojskům, v druhém případě převzít na čas moc, aby nedošlo k bezvládní a násilnostem.

Po vyřazení z Vojenské akademie byl zařazen k 80. pěšímu praporu Pražského povstání do Prahy. V květnu 1949 byl zatčen, vyslýchán orgány 5. oddělení OBZ na Hlavním štábu a na VO-1 a rovněž v pověstném „Domečku“ na Hradčanech. Na soud čekal v Pankrácké věznici. V září roku 1949 byl v procesu s tzv. Kordovou skupinou odsouzen podle § 5 odst. 2 zákona č. 231/1948 Sb., k doživotnímu těžkému žaláři.

Rozsudek dopadl těžce také na jeho rodinu. Rodiče i bratr byli vystěhováni nejen z bytu, ale i z Prahy. Byl vězněn na Borech v Plzni, ve vojenské trestnici v Opavě, odkud byl koncem roku 1950 odvezen znovu na „Domeček“. Odsud byl po dvou měsících převezen zpět do Opavy ve velmi špatném zdravotním stavu. Následně byl léčen ve Vojenské nemocnici v Olomouci.

„Měli jsme navržený trest smrti, já a mí dva společníci jsme ho měli i v rozsudku. Byl nám ovšem zmírněn na doživotí nebo dvacet let – mimo jiné pro naše zásluhy v protinacistickém odboji. Bylo to skutečně otřesné: hlad, nedostatek spánku, respektive žádný spánek, bití, urážky... Přišlo několik darebáků, všichni byli v civilu, a ti mě začali bít kolektivně. Pak mě vyvezli výtahem do posledního patra, tam mě připoutali k židli a začali mě zpracovávat. Když jsem omdlel, tak mě polili vodou a pokračovalo se dál. Přitom jsem slyšel hudbu – loretánskou zvonkohru. S přestávkami na oddech, hlavně pro ně, to pokračovalo do neděle odpoledne.

Zkoušeli všechno, abychom podlehli. Nikomu, kdo takové zacházení nevydržel a něco přiznal, to nelze zazlívat. To už nemělo co dělat s charakterem člověka, ale jeho fyzickou a psychickou odolností. Měl jsem tu smůlu, že jsem byl v naší organizaci na místě, kde se předpokládalo, že toho nejvíc vím. Vyšetřovatelé to ze mě chtěli dostat za každou cenu. V prosinci 1950 jsem měl dva dny vysazené okno, byl jsem jen ve spodním prádle a do cely mi padal sníh,“ vzpomíná dnes na tuto těžkou dobu generál Kácha.

„Byl jsem znovu v Domečku u výslechů. Zatkli totiž další důstojníky z našeho případu. Říkal jsem si: Ať už to skončí, ať dostanu ten špagát, ale aspoň budu chvíli někde, kde bude trochu teplo, trochu jídla a nebudou mě tolik bít... Ve velmi špatném stavu mě vrátili v únoru do věznice v Opavě. Měl jsem TBC a trvalé zdravotní následky nesu dosud. Děkoval jsem Bohu, že to takhle dopadlo. Dostal jsem najíst, vzali mě na ošetřovnu a do nemocnice. Můj stav se zlepšil. Až později ve „zlepšených“ podmínkách v Leopoldově mě potře znovu propukly.“

V roce 1952 byl s dalšími důstojníky převezen do Leopoldova. „V Leopoldově nám na uvítanou řekli: Tuna zdochněte! A pracovali na tom. Měl jsem 75 kilo. Po dvou měsících už jen 53,“ vzpomíná se smutkem v očích.

Odsud byl s podlomeným zdravím propuštěn na podmínečnou amnestii v květnu 1960. „Chystala se pařížská konference a Československo bylo poslední socialistickou zemí, která ve větší míře dosud nepropustila svoje politické vězně. Svázeli nás z Leopoldova nákladákama na nádraží. Bylo tam bufě. Buřty, bílé housky, pivo! Všichni muklové jedli buřty a pili pivo. Asi nejlepší pivo, jaké jsem kdy pil. Seděl jsem v těch nejtěžších kriminálech. Pokus o útěk se rovnal sebevraždě. V trestním listu jsem měl napsáno: Trest končí smrtí.

Za jedenáct let mě nedali ven na práci, byl jsem ve studené, kamenné a dobře hlídané věznici. Tu a tam se mi ve snu vrací vzpomínky na výslechy a mučení... Vůbec nejošklivější

sny jsem měl v prvních letech po návratu z vězení. Křičel jsem ze spaní... Některé své trýznitele jsem později potkal. Ani jsem na ně neplivl. Potkal jsem se třeba s majorem Bohatou, který mě měl v práci v Domečku. Prý si mě a nic z toho, co se dělo, nepamatuje. Ve vězení jsem se setkal s prokurátorem Vašem, který má na svědomí taky smrt generála Ptíky. V kriminále skončil, když si to soudruzi vyřizovali se soudruhy z vlastních řad. Prokurátor Vaš v Leopoldově klečel na zemi a se sepjatýma rukama prosil vězně, aby ho nebili. Ale zastali se ho kněží. A potom generálové, kteří řekli: Nešpiňte si ruce s tou vší.“, říká gen. Kácha.

Invalidní důchod mu nedali, jen 260 korun měsíčně jako přírůstek na TBC. Na konec se díky dobrým lidem stal kulíškem v Ústředním loutkovém divadle, kde strávil sedm let, do roku 1968 než utrpěl pracovní úraz.

„Úraz jsem nafingoval. Začali za mnou znovu chodit estébáci a vyptávali se hlavně na vznik křesťansko-demokratické strany, která se právě formovala. Já podle svého zvyku zapíral a oni mi začali vyhrožovat tím, že mě strčí zpátky do Leopoldova. Byly takové případy... Po dohodě s manželkou – mezi tím jsem se oženil – jsem spadl v provazišti s mostku. Pád to byl skutečně ošklivý, letěl jsem několik metrů, ale to, že jsem při něm po nárazu do hlavy utrpěl částečnou ztrátu paměti, pravda nebyla. Když jsem se probíral, „nevěděl“ jsem, že jsem propuštěný, ženatý... Nic. Poslední jsem si pamatoval Leopoldov. StB mi pak muselo dát pokoj,“ vzpomíná gen. Kácha.

Milému příteli
plk. Dr. Petru Majurovi
pro upomínku
Praha, 12.9.2008. Jankův

Od roku 1968 pracoval jako zásobovač. V září 1983 odešel do důchodu, ale až do roku 1988 ještě pracoval. Již v roce 1968 se podílel na založení K 231 a po roce 1989 pak spoluzakládal vojenskou sekci Konfederace politických vězňů, v níž stále aktivně pracuje. V roce 1990 byl rehabilitován a povýšen do hodnosti plukovníka ve výslužbě. V květnu 1995 ho prezident republiky Václav Havel povýšil do hodnosti generálmajora. Je nositelem mnoha vyznamenání, z nichž nejvyšší je Řád bílého lva, vojenská skupina, III. třída, který obdržel v roce 1995.

„Vlastenectví a láska k vlasti nebyly za mého dětství a mládí prázdné pojmy nebo fráze. Začínalo to výchovou v rodině, později ve škole, v Sokole, ve skautu nebo v jiné organizaci a končilo to na vojně. Bylo to všeobecné a samozřejmé. Součástí toho byly znalosti našich dějin, které nám dávaly školy všech druhů a stupňů. Je otřesné, jak ubohé jsou znalosti dnešních maturantů a vysokoškoláků proti tehdejším klukům a děvčatům z „měšťanky“.

Je to dlouhotrvající zločin páchaný na mládeži nynějším školstvím. Z této neznalosti pramení nezáměr i pohrdání vlastní minulostí u řady našich současníků. Měli by znát naši historii, vědět, že jsme měli řadu lidí světové úrovně, vynikajících v nejrůznějších oborech, že jsme jedním z nejstarších a nejkulturnějších států Evropy. Že máme povinnost svou vlast za všech okolností bránit a že máme právo být na ni hrdí. Ale také to, že nemáme právo být hrdí na čtyřicet let druhé poloviny minulého století.

Následkem naší vlastní hlouposti, vypočítavosti a zbabělosti jsme klesli mezi ty nejhorší. Vedle nedozrnlých škod materiálních jsme si způsobili nenapravitelné škody morální, jejichž náprava je problémem generačním – pokud k tomu bude dobrá vůle!

A československá armáda? Vznikla v době, kdy ještě neexistoval stát, za jehož existenci tato armáda v první světové válce bojovala na bojištích Evropy a Asie a byla tvořena výhradně dobrovolníky. Po dvaceti letech existence a po jejím násilném rozpuštění se řada vojáků této armády znovu pustila do boje v zahraničí nebo v odboji na vlastním území. Brzy po skončení druhé světové války nastalo pro naši armádu nejtemnější období. Totalitní režim způsobil její destrukci a likvidaci. Ti čestní a stateční, kteří se proti tomu postavili, skončili na popravištích a ve věznicích. Jestliže vám někdo řekne, že naše armáda nebojovala, když měla, lže. Je to buď darebák, nebo hlupák, nebo obojí.“

Text a foto: plk. v zál. Petr Majer

